

VÆKST

2023 – uge 22

Svampebekæmpelse i vårbyg, vårhvede og havre

Et højt udbytte og en god kernekvalitet sikres gennem en effektiv svampestrategi med optimalt middelvalg og timing af svampebehandlinger. Se tabel 2. Ved høsttid bliver der ofte pres på høstkapaciteten, og det er vigtigt at sikre stærke og sunde strå, som hjælper med at forebygge lejesæd/nedknækning. Foruden vækstregulering og forebyggelse af manganmangel er svampebekæmpelse en afgørende medspiller i dette.

Vårsædssorternes modtagelighed for sygdomme i de forskellige arter

I tabel 1 ses modtageligheden mod sygdomme for forskellige sorter på markedet. Mindre modtagelige sorter kan dog også angribes.

Tabel 1. Modtagelighed mod sygdomme for forskellige sorter på markedet.

Sygdom	Modtagelige og meget modtagelige sorter	Mindst modtagelige sorter
Vårbyg		
Meldug	Focus	De fleste sorter har mlo-resistens
Bygrust	Alle	-
Bygbladplet	RGT Planet, Prospect, Skyway, Focus, Avenue, Lexy	Laureate, Firefoxx, Stairway, Wish, Feedway, Flair
Skoldplet	RGT Planet, Skyway, Flair, Firefoxx, Ellinor, KWS Irina, Applaus, Feedway	Laureate, Stairway, Prospect, Wish, Focus, Lexy
Ramularia	Alle	Focus
Vårhvede		
Meldug	Thorus, Bravens	Kapitol, KWS Talisker, KWS Fixum
Gulrust	Bravens	Kapitol, Thorus, KWS Fixum, KWS Talisker
Havre		
Meldug	Symphony, Dominik, Lion, Caddy, WPB Oscar	Scotty, Delfin
Havrebladplet	Alle	-

Vårbyg

Vi anbefaler generelt to svampebehandlinger i vårbyg. T1 (begyndende strækning) efterfulgt af T2 (ved begyndende skridning). I nogle tilfælde/år efterfulgt af T3 (akset halvt til helt fremme) hvis meget bygrust, da det især i maltbyg er vigtigt at følge afgrøden helt til dørs for at sikre kernekvaliteten og sorteringen. **Uanset hvad bør der placeres en svampebehandling med Propulse + Pictor Active/Comet Pro i T2 ved begyndende skridning (netop når stakken kan ses)**, hvor der samtidig opnås en forebyggende effekt mod ramularia. Udbrud af ramularia kan ikke bekæmpes, hvorfor denne sygdom skal forebygges ved begyndende skridning.

Der er i år meget stor forskel på vørsædsmarkernes udvikling. Tidligt etablerede marker på lettere jordtyper har virkelig taget fart i den seneste periode og er nu langt i strækningsfasen. I disse marker bør man satse på en stærk T2-behandling inden længe. Andre (og mange) marker er trykket i væksten på grund af sen etablering og i flere marker også strukturskadede forhold som følge af de vanskelige etableringsforhold i dette forår. Disse marker vil også ofte være mere udsat for sygdoms- og skadedyrsangreb, og her bør snarest muligt vurderes, om der skal satses på både en T1- og en T2-behandling. Se tabel 2.

Vårhvede

Afgrøden angribes i princippet af de samme svampe som vinterhvede. Dog ses angreb af gulrust og brunrust hyppigere, mens angreb af hvedebladplet (DTR) og septoria ofte er mindre i vårhvede end i vinterhvede. Gulrust bør bekæmpes ved konstateret forekomst, mens brunrust bør bekæmpes ved mere end 10% angreb fra strækningsfasen. Uanset hvad bør der foretages en behandling omkring skridning (T2). Ved angreb af gulrust, hvedebladplet eller meldug suppleres med en behandling i strækningsfasen (T1) og ved rustangreb også på akset (T3). Sidstnævnte er især vigtigt ved dyrkning af brødhvede med høje kvalitetskrav.

Havre

Flere havresorter kan blive angrebet af meldug, og hvis angrebet er kraftigt, er der god økonomi i bekæmpelse. I nogle år kan også havrebladplet være udbredt og bør bekæmpes.

Tabel 2. Anbefalede svampestrategier i de forskellige vårsædsarter.

Strategi	Middel*	Dosis pr. ha*	Bemærkninger
Vårbyg:			
T1 (st. 32)	Prosaro	0,25 ltr.*	Ved angreb af bygbladplet, bygrust og/eller skoldplet i den tidlige strækningsfase. Vær især obs. på skoldplet under fugtige forhold/ved pløjefri dyrkning med byg/rug som forfrugt. Hvis meget bygbladplet kan iblandes 0,1 ltr./ha Comet Pro.
T2 (st. 39-49)	Propulse SE 250 + Pictor Active + Spredeklæbemiddel	0,2-0,25 ltr. + 0,2-0,25 ltr. + 0,2 ltr.	Denne T2-behandling vil uanset år og sort være nødvendig hvis ønske om forebyggelse af ramularia. De angivne løsninger sikrer også bedst effekt på bygrust, skoldplet og bygbladplet.
	<i>eller</i> Propulse SE 250 + Comet Pro	0,3-0,4 ltr. + 0,15-0,2 ltr.	
T3 (st. 55)	Orius Gold	0,25 ltr.*	Bør iværksættes hvis meget bygrust. Obs. på mulig dosis i forhold til triazolregnskabet og tidligere behandlinger.
Vårhvede:			
T1 (St. 31-33)	Prosaro	0,25 ltr.	Iværksættes hvis gulrust, meldug og lidt hvedebladplet (DTR). Hvis meget gulrust tilsættes 0,2 l/ha Comet Pro.
T2 (st. 39-45)	Propulse SE 250 + Comet Pro	0,3 ltr. + 0,2 ltr.	Behandling på fanebladet/ved begyndende skridning bør foretages uanset hvad, og har en god bred virkning mod gulrust, DTR, septoria og brunrust.
Havre:			
St. 33-39	Prosaro	0,3 ltr.	Iværksættes hvis meldug. Hvis samtidig havrebladplet forstærkes med 0,15 ltr./ha Comet Pro. Alternativt anvendes 0,3 ltr./ha Propulse.
	<i>eller</i> Orius Gold	0,4 ltr.	

*Vær obs. på triazolregnskabet, hvis der anvendes andre doser eller andre triazolholdige midler end angivet i tabellen.